

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Запорізької
гімназії № 30 Запорізької міської ради
від 31.08.2023 року, протокол № 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора Запорізької гімназії
№ 30 Запорізької міської ради від
31.08.2023 року № 118

Олена ЧУМАЧЕНКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Запорізької гімназії № 30

Запорізької міської ради

м.Запоріжжя

2023

Завдання школи та батьків-дати кожній дитині щастя. Щастя є багатогранним. Воно й в тому, щоб людина розкрила свої здібності, полюбила працю і стала в ній творцем, і в тому, щоб насолоджуватися красою навколишнього світу і створювати красу для інших
В.Сухомлинський [5, с.73]

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня реформа виводить заклади ЗСО на новий організаційний і концептуальний рівень щодо практичної реалізації стратегії сучасного суспільного розвитку та впровадження Державного стандарту базової середньої освіти, що передбачає зміну цілей і основних завдань, зокрема базової загальної середньої освіти, відповідно до сучасної освітньої парадигми та світових тенденцій розвитку національних освітніх систем. Досягнення українською школою нових цілей потребує постійного пошуку шляхів модернізації змісту освіти. Це вимагає застосування принципово нових інструментів – педагогічних, методичних, які мають ґрунтуватися на особистісно орієнтованому, діяльнісному й компетентнісному підходах до навчання, враховувати вікові особливості фізичного, розумового та психічного розвитку дитини на кожному рівні освіти, орієнтуватися на здобуття учнями умінь і навичок, необхідних сучасній людині для успішної самореалізації в особистому житті, професійній та громадській діяльності. Завдання освітнього закладу полягає у формуванні в учнів ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної реалізації свого життєвого потенціалу. Компетентна особистість повинна вміти застосовувати такі якості, характеристики і здібності, не лише щоб вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Педагогам, щоб допомогти учням стати глобально компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в полікультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

Наповнити школу життям, а життя перетворити в «школу» є актуальним завданням сьогодення Запорізької гімназії № 30.

Освітня програма Запорізької гімназії № 30 сформована на основі Типових освітніх програм МОН України. Навчальний план конкретизує організацію освітнього процесу, варіативну складову, враховуючи особливості закладу з поглибленим вивчення іноземної мови з 5 класу,

індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти та бажання їх батьків. Освітня програма розрахована на здобувачів освіти, які здобувають освіту на двох рівнях:

початкова освіта – перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти - 1-4 загальноосвітні класи, термін навчання 4 роки;

базова середня освіта – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти - основна школа 5-9 класи, термін навчання 5 років.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних фізичних можливостей,
- потреб та інтересів дітей.

Освітня програма визначає

- організацію роботи закладу;
- вимоги до осіб, які навчатимуться за освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) освіти; його розподіл за освітніми галузями за роками навчання;
- особливості організації освітнього процесу та застосування у ньому педагогічних технологій;
- навчальний план та його обґрунтування;
- опис форм організації освітнього процесу;
  - інструментарій оцінювання;
  - показники реалізації освітньої програми ;
  - перелік типових освітніх програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі.

Освітню програму Запорізької гімназії № 30 Запорізької міської ради розроблено відповідно до нормативних документів, які і регламентують створення освітньої програми:

ЗУ «Про освіту» Стаття 1. Основні терміни та їх визначення	Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання
ЗУ «Про освіту» Стаття 33. Освітня програма	1. Основою для розроблення освітньої програми є стандарт освіти відповідного рівня (за наявності). 2. Освітня програма містить: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;

	<p>загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.</p> <p>3. Освітні програми повинні передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти.</p> <p>Заклади освіти можуть використовувати типові або інші освітні програми, які розробляються та затверджуються відповідно до цього Закону та спеціальних законів.</p> <p>4. Освітні програми можуть мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами</p>
<p>ЗУ «Про повну загальну середню освіту» Стаття 11 Освітня програма</p>	<p>1. Заклад освіти розробляє та використовує в освітній діяльності одну освітню програму на кожному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти або наскрізну освітню програму, розроблену для декількох рівнів освіти.</p> <p>Освітні програми можуть бути розроблені на основі відповідної типової освітньої програми або освітніх програм, розроблених суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами і затверджених центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти відповідно до вимог цього Закону.</p> <p>Рішення про використання закладом освіти освітньої програми, розробленої на основі типової освітньої програми або іншої освітньої програми, приймається педагогічною радою закладу освіти.</p> <p>Освітня програма закладу освіти схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником.</p> <p>Детальніше: https://urst.com.ua/pro_povnu_zagalnu_serednyu_osvitu/st-11</p> <p>2. Типова освітня програма має містити:</p> <ul style="list-style-type: none"> вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою; загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання; перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм; рекомендовані форми організації освітнього процесу; опис інструментарію оцінювання. <p>3. Освітні програми, розроблені на основі типових освітніх програм, мають:</p> <ul style="list-style-type: none"> відповідати структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти; визначати (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання; містити навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими

	<p>навчальними предметами; містити перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.</p> <p>Освітня програма закладу освіти може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.</p> <p>4. Освітня програма, розроблена не на основі типової освітньої програми, підлягає затвердженню центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Не підлягають затвердженню центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти: типові освітні програми; освітні програми закладів освіти, розроблені на основі типових освітніх програм; освітні програми, затверджені закладами освіти після проходження інституційного аудиту, що засвідчив високий рівень їхньої освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти.</p> <p>5. Не можуть бути затверджені та використовуватися освітні програми, що не передбачають досягнення учнями результатів навчання, визначених державними стандартами.</p> <p>6. На основі визначеного в освітній програмі закладу освіти навчального плану педагогічна рада складає, а його керівник затверджує річний навчальний план (один або декілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, зокрема, навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, та кількість навчальних годин на тиждень (та/або кількість годин на навчальний рік).</p>
<p>ЗУ «Про повну загальну середню освіту» Стаття 40</p>	<p>1. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління закладу загальної середньої освіти</p> <p>3. Педагогічна рада:</p> <p>схвалює стратегію розвитку закладу освіти та річний план роботи;</p> <p>схвалює освітню (освітні) програму (програми), зміни до неї (них) та оцінює результати її (їх) виконання;</p> <p>Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами керівника закладу освіти та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у закладі освіти.</p>

<p>ЗУ «Про повну загальну середню освіту» Стаття 10</p>	<p>Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.</p>
<p>Постанова КМУ від 21.02.2018 № 87</p>	<p>Про затвердження Державного стандарту початкової освіти</p>
<p>Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898</p>	<p>Про затвердження Державного стандарту базової загальної освіти</p>
<p>Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392</p>	<p>Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти</p>
<p>Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22.</p>	<p>Оновлені типові освітні програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» (1-4 класи)</p>
<p>Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405</p>	<p>«Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»</p>
<p>Наказ МОН України від 01.04.2022 № 289</p>	<p>«Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання авчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти</p>
<p>ЗУ «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145 -VIII Стаття 9. Форми здобуття освіти. Інституційна форма освіти (очна, дистанційна здобуття)</p>	<p>П.1. Особа має право здобувати освіту в різних формах або поєднуючи їх. Основними формами здобуття освіти є: <ul style="list-style-type: none"> } інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); } індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж, на робочому місці (на виробництві); дуальна. П.2. Очна (денна, вечірня) форма здобуття освіти — це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Окремі питання порядку здобуття інституційної форми організації освітньої діяльності визначено такими документами <ul style="list-style-type: none"> } Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.04.2019 №536 у редакції наказу МОН від 10.02.2021 № 160); Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН від 05.04.2013 № 466 зі змінами від 08.09.2020 № 1115) ; </p>

<p>ЗУ «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463- IX Стаття 26. Інклюзивне навчання учнів</p>	<p>ЗУ «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463- IX</p> <p>Стаття 26. Інклюзивне навчання учнів</p> <p>1.ЗЗСО на підставі письмових звернень батьків дітей з особливими освітніми потребами утворюють інклюзивні та/або спеціальні класи у порядку, визначеному законодавством.</p> <p>Для учнів з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти, на підставі письмового звернення їхніх батьків утворюються інклюзивні та/або спеціальні групи подовженого дня.</p> <p>2.Організація інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти здійснюється у порядку, затвердженому КМУ.</p> <p>3.Потреба учня з особливими освітніми потребами в індивідуальній програмі розвитку, індивідуальному навчальному плані визначається згідно з висновком інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини з урахуванням Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків.</p> <p>4. Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби).</p> <p>5.Індивідуальна програма розвитку визначає перелік необхідних дитині психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг, що надаються індивідуально та/або в груповій формі.</p> <p>6.Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для учня з особливими освітніми потребами забезпечує асистент вчителя.</p> <p>7. В освітньому процесі соціальні потреби учнів з особливими освітніми потребами забезпечуються асистентом учня — соціальним робітником, одним із батьків учня або уповноваженою ними особою.</p> <p>Асистент учня допускається до участі в освітньому процесі для виконання його функцій виключно за умови проходження спеціальної підготовки, що підтверджується відповідним документом. Умови допуску асистента учня до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Рішення про допуск асистента учня до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу освіти на основі укладення відповідного договору між закладом освіти та асистентом учня за згодою батьків.</p> <p>8. Для організації процесу навчання учнів з особливими освітніми потребами у закладі, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти, облаштовуються ресурсні кімнати та медіатеки за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.</p> <p>9.Оскарження рішень, пов'язаних з реалізацією індивідуальної освітньої траєкторії в закладі освіти, індивідуального навчального плану та індивідуальної програми розвитку, здійснюється шляхом подання відповідної скарги до керівника, засновника закладу освіти чи уповноваженого ним органу відповідно до вимог ЗУ «Про звернення громадян» та/або в інший спосіб, визначений законодавством.</p> <p>Основні питання організації інклюзивного навчання прописані у</p>
--	---

	<p>таких документах:</p> <p>Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти (Постанова КМУ від 15.09.2021 № 957);</p> <p>Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (наказ МОН України від 08.06.2018 № 609)</p>
<p>ЗУ «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 2145-VIII</p> <p>Стаття 9.</p> <p>Форми здобуття освіти.</p> <p>Індивідуальна форма здобуття освіти (педагогічний патронаж, сімейна (домашня), екстернат)</p>	<p>П.6. Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) — це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма Повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання Результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.</p> <p>П.7. Сімейна (домашня) форма здобуття освіти — це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні є нижче стандартів освіти несуть батьки.</p> <p>Оцінювання результатів авчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.</p> <p>П.8. Педагогічний патронаж — це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.</p> <p>Окремі питання порядку організації здобуття повної загальної Середньої Освіти за індивідуальною формою визначено Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН від 12.01.2016 № 8 у редакції наказу МОН від 10.02.2021 № 160</p>
<p>Лист МОН України від 16.08.2023 № 01/12186-23</p>	<p>Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти</p>

Освітня програма складена відповідно до Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти:

№ з/п	Класи	Варіанти Типових освітніх програм, затверджених МОН до навчальних планів на 2023-2024 н.р.
1	1 клас	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеню за редакцією О.Я.Савченко, затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22;
2	2 клас інклюзивний	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеню за редакцією О.Я.Савченко, затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22; Базовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з ООП (для дітей із затримкою

		психічного розвитку)
3	3 клас інклюзивний	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеню за редакцією О.Я.Савченко, затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22; Базовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з ООП (для дітей із затримкою психічного розвитку)
4	4 клас інклюзивний	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеню за редакцією О.Я.Савченко, затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22; Базовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з ООП (для дітей із затримкою психічного розвитку)
5	5 клас	Типова освітня програма для 5-9- х класів закладів загальної середньої освіти , затверджена наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 додаток 3;
6	6 клас інклюзивний	Типова освітня програма для 5-9- х класів закладів загальної середньої освіти , затверджена наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 додаток 3; Базовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з ООП (для дітей із затримкою психічного розвитку)
7	7 клас інклюзивний	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеню, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 таблиці 1; Базовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з ООП (для дітей із затримкою психічного розвитку)
8	8 клас інклюзивний	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеню, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 таблиці 1; Базовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з ООП (для дітей із затримкою психічного розвитку)
9	9 клас	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеню, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 таблиці 1

РОЗДІЛ І. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ №30 ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Загальні засади в організації роботи

Тип закладу – гімназія I-II ступенів навчання

Форма навчання: інституційна (дистанційна з використанням інформаційно-комунікаційних технологій на освітній платформі Google Workspace (G Suite))

Кількість класів: 1-4 кл. – 4; 5-9 кл.- 5кл.;

Кількість учнів: 1- 4 кл. – 78 ; 5-9 кл. – 142.

Режим роботи закладу:

Початок навчального року — 1 вересня (День знань).

I семестр: з 01.09.2023р. по 24.12.2023р.

II семестр: з 08.01.2024р. по 31.05.2024р.

Тривалість канікул:

осінні з 23.10.2023 р. по 29.10.2023 р.

зимові з 25.12.2023 р. по 07.01.2024 р.

З 01.06.2024 по 28.06.2024 – компенсаторні заняття (усунення навчальних втрат).

Останній дзвоник: 31 травня 2024 року.

До термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів можуть вноситися зміни, у залежності від воєнного часу або епідеміологічної ситуації.

Тривалість навчального тижня відповідно до робочого навчального плану 5 днів.

Перший урок розпочинати о 9.00 в 1-9-х класах;

Встановити таку тривалість уроків у 1-9-х класах:

- в перших – четвертих класах - 35 хв.(онлайн- урок: 20 хв. синхронно, 15 хв. асинхронно);

- в п'ятих - шостих класах - 35 хв. (онлайн-урок: 25 хв. синхронно, 10 хв. асинхронно);

- в сьомих – дев'ятих класах - 40 хв. (онлайн-урок:30 хв. синхронно, 10 хв. асинхронно).

Визначити таку кількість онлайн-уроків дистанційної форми навчання:

- у перших – других класах - 3 уроки по 20 хв.;

- у третіх-четвертих класах - 4 уроки по 20 хв.;

- у п'ятих-шостих класах - 4 уроки по 25 хв.;

- у сьомих - дев'ятих класах - 4 уроки по 30 хв.

тривалість уроків та перерв відповідно до чинного Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (наказ МОЗ України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394)

Факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

Для учнів 1-4-х класів створено одну групу подовженого дня.

Робота групи подовженого дня організована відповідно до чинного Положення про групу подовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (Наказ МОН України від 25.06.2018

року № 677 «Про затвердження порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти»).

2. Організація навчальних екскурсій та навчальної практики

Навчальні екскурсії та навчальна практика рішенням педагогічної ради від 31.08.2023 протокол №2 не проводяться

3. Організація ДПА

У (4, 9-х класах) проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти

РОЗДІЛ III. РОЗПОДІЛ ЗА ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ

«Школа Радості та Добротворення», початкова освіта. 1-4 класи Нової української школи

3.1. Загальні положення Освітньої програми першого рівня повної загальної середньої освіти «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Метою початкової освіти є всебічний розвиток особистості дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і пізнавальних потреб, формування загальнокультурних і морально-етичних цінностей, оволодіння ключовими і предметними компетентностями та наскрізними вміннями, необхідними життєвими і соціальними навичками, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві та продовження навчання в основній школі.

У частині надання послуг з отримання початкової освіти Освітня програма Запорізької гімназії № 30 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Їх побудовано із врахуванням таких принципів:

дитиноцентрованості і природовідповідності;

узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

наступності і перспективності навчання;

логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;

можливостей реалізації змісту освіти через окремі предмети або інтегровані курси;

взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст цієї частини програми має потенціал для формування в учнів таких ключових компетентностей:

вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, атакож любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для фективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

здатність спілкуватися державною та англійською мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

математична, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в

навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

екологічна, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

інформаційно-комунікаційна, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

здатність до навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

культурна, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади, та наскрізних умінь: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Наскрізні вміння слугують підставою для інтеграції освітніх галузей.

Перелік освітніх галузей для 1 – 4 класів НУШ

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

Мовно-літературна галузь ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії:

- } Взаємодіємо усно;
- } Читаємо;
- } Взаємодіємо письмово;
- } Досліджуємо медіа;
- } Досліджуємо мовні явища.

Змістова лінія «Взаємодіємо усно» спрямована на формування в молодших школярів умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати й оцінювати усну інформацію та використовувати її в різних комунікативних ситуаціях, спілкуватися усно з іншими людьми в діалогічній і монологічній формах заради досягнення певних життєвих цілей.

Змістова лінія «Читаємо» передбачає формування в учнів повноцінної навички читання, умінь самостійно вибирати й опрацьовувати літературні тексти різних видів, дитячі книжки, висловлювати своє ставлення до прочитаного, сприймати художній текст як засіб збагачення особистого емоційно-чуттєвого, соціального досвіду, користуватися раціональними прийомами пошуку потрібної інформації в різних джерелах, працювати з інформацією в різних форматах, застосовувати її в навчально-пізнавальних, комунікативних ситуаціях, практичному досвіді.

Змістова лінія «Взаємодіємо письмово» спрямована на формування в молодших школярів повноцінної навички письма, умінь висловлювати свої думки, почуття, ставлення та взаємодіяти з іншими людьми в письмовій формі, виявляти себе в різних видах мовленнєво-творчої діяльності.

Змістова лінія «Досліджуємо медіа» передбачає формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах та використовувати її для збагачення власного досвіду, створювати прості медіапродукти.

Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища» спрямована на дослідження учнями мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань, норм літературної вимови та правил українського правопису, формування в молодших школярів умінь послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя. *Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети: 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»; 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання» або інтегрований курс цих навчальних предметів «Українська мова». 1 клас

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів. Початковий етап навчання іноземної мови у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі надзвичайно важливий, оскільки в цей період закладаються психолінгвістичні основи іншомовної комунікативної компетенції, необхідні та достатні для подальшого її розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення засад для формування іншомовних фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок, а також умінь сприймати на слух, говорити, читати й писати у межах визначених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Зміст навчання іноземної мови у початковій школі добирається відповідно до психофізіологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку. У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування. Завдання іноземних мов у реалізації мети початкової загальної середньої освіти. Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що

передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах 18 типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні досягають рівня Pre A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;

- розуміти на слух зміст автентичних текстів;

- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;

- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;

- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;

- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умов дефіциту наявних мовних засобів;

- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; • висловлювати свої думки, почуття та ставлення;

- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Функції іноземних мов у реалізації мети початкової загальної середньої освіти У процесі навчання іншомовного спілкування комплексно реалізуються освітня, виховна і розвивальна функції. Освітня функція спрямована на:

- усвідомлення учнями значення іноземної мови для життя у мультилінгвальному та полікультурному світовому просторі;

- оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країн виучуваної мови;

- залучення учнів до діалогу культур (рідної та іншомовної);

- розуміння власних індивідуальних особливостей як психофізіологічних засад для оволодіння іноземною мовою;

- формування вмінь використовувати в разі потреби різноманітні стратегії для задоволення власних іншомовних комунікативних намірів (працювати з підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо). Виховна функція сприяє:

- формуванню в учнів позитивного ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя;

- розвитку культури спілкування, прийнятої в сучасному цивілізованому суспільстві;

- емоційно-ціннісному ставленню до всього, що нас оточує;

- розумінню важливості оволодіння іноземною мовою і потреби користуватися нею як засобом спілкування.

Розвивальна функція сприяє розвитку в учнів:

- мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей;
- готовності брати участь в іншомовному спілкуванні;
- потребу подальшого самовдосконалення у сфері використання іноземної мови;
- здатності переносити знання й уміння у нову ситуацію шляхом виконання проблемно-пошукової діяльності.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результатів навчання.

Математична галузь, яка реалізується через однойменний окремий предмет - «Математика», ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями:

- } Числа, дії з числами. Величини;
- } Геометричні фігури;
- } Вирази, рівності, нерівності;
- } Робота з даними;
- } Математичні задачі і дослідження.

Змістова лінія «Числа, дії з числами. Величини» охоплює вивчення у 1 – 4 класах питань нумерації цілих невід’ємних чисел у межах мільйона; формування навичок виконання арифметичних дій додавання і віднімання, множення і ділення; ознайомлення на практичній основі зі звичайними дробами; вимірювання величин; оперування величинами. Змістова лінія «Вирази, рівності, нерівності» спрямована на формування в учнів уявлень про математичні вирази – числові та зі змінною; рівності і рівняння; числові нерівності та нерівності зі змінною; про залежність результату арифметичної дії від зміни одного з її компонентів. Ця змістова лінія є пропедевтичною до вивчення алгебраїчного матеріалу. Змістова лінія «Геометричні фігури» націлена на розвиток в учнів просторових уявлень; формування здатності розрізняти геометричні фігури за їх істотними ознаками; формування практичних умінь будувати, креслити, моделювати й конструювати геометричні фігури від руки та за допомогою простих креслярських інструментів. Ця змістова лінія має пропедевтичний характер. Змістова лінія «Робота з даними» передбачає ознайомлення учнів на практичному рівні з найпростішими способами виділення і впорядкування даних за певною

ознакою. Змістова лінія «Математичні задачі і дослідження» спрямована на формування в учнів здатності розпізнавати практичні проблеми, що 37 розв'язуються із застосуванням математичних методів, на матеріалі сюжетних, геометричних і практичних задач, а також у процесі виконання найпростіших навчальних досліджень. До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із запропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню. Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

Природнича, громадянська і історична, соціальна і здоров'язберезувальна

галузі реалізується через інтегрований курс «Я досліджую світ». Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань: - формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки); - виховання активної позиції щодо громадянської і соціальнокультурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій; - розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо

взаємодії і співпраці в різних видах діяльності; - створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості; - формування моделей здорової і безпечної поведінки; умінь розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в докільля, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення. Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка, безпечна поведінка в умовах надзвичайних ситуацій);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці; волонтерська діяльність як спосіб вияву безкорисливої допомоги іншим);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Оцінювання загроз для себе і інших. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців усвітові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; участь у добродійній діяльності на користь інших; взаємодопомога і підтримка народів у кризових ситуаціях);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом докільля).

Типова навчальна програма дає змогу вчителю самостійно обирати й формувати інтегрований та автономний спосіб подання змісту із освітніх галузей Стандарту, добирати дидактичний інструментарій, орієнтуючись на індивідуальні пізнавальні запити і можливості учнів (рівень навченості, актуальні стани потреб, мотивів, цілей, сенсорного та емоційно-вольового розвитку). Особливого значення у дидактико-методичній організації навчання надається його зв'язку з життям, з практикою застосування здобутих уявлень, знань, навичок поведінки в життєвих ситуаціях. Обмеженість відповідного досвіду учнів потребує постійного залучення й аналізу їхніх вражень, чуттєвої опори на результати дослідження об'єктів і явищ навколишнього світу. Педагогічна стратегія, яка опиралась на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів, і передбачала пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції, збагачується полісенсорним підходом, що зумовлює дослідницьку поведінку учнів, сприйняття ними властивостей і

якостей предметів і явищ природного і соціального оточення, спрямовуються у сферу пошукової діяльності. На основі Типової програми вчитель може створювати різні варіанти інтегрованої програми за таким алгоритмом: - визначення цілей навчання; - створення картки понять з інших предметів (асоціативної павутинки, курсів, галузей, які допоможуть досягти цілей); - структурування програми за темами; - вибір діяльності учнів, яка забезпечить інтегроване навчання; - розроблення показників досягнення очікуваних результатів. Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от: - дослідження-розпізнавання (Що це? Яке воно? Обстеження за допомогою органів чуття, опис, порівняння з іншими предметами, явищами; спільне – відмінне, до якого цілого воно належить); - дослідження-спостереження (Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?); - дослідження-пошук (запитування, передбачення, встановлення часової і логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно – наслідкових зв'язків (Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?), догадка, висновок-узагальнення).

Інформатична освітня галузь. Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: - формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини; - формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації; - формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію; - формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач; - розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктноорієнтованого мислення учнів. За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями. Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням).

Дизайн і технології (інтегрований курс) Технологічна освітня галузь. Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології». Метою навчання дизайну і

технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: - формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво; - виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві; - набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів упартнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах; - вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечногостосування традиційних та сучасних технологій; - формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проєктно-технологічної діяльності, свій життєвий простір. Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації». Змістова лінія «Інформаційно-комунікаційне середовище» охоплює вивчення питань гармонійного поєднання функціональності та естетичності у виробах; пошук та опрацювання тематичної інформації у взаємодії з іншими; дослідження природних, штучних і синтетичних матеріалів; розрізнення та читання графічних зображень; конструювання виробів з готових деталей. Змістова лінія «Середовище проєктування» спрямована на реалізацію творчого потенціалу учнів, створення умов для продукування ідей, вибору особисто привабливих об'єктів праці; проєктування – моделювання і конструювання; виконання елементарних графічних зображень; добір матеріалів за їх властивостями; читання інструкційних карток із зображеннями для поетапного виготовлення виробу. Змістова лінія «Середовище техніки і технологій» передбачає формування навичок організації робочого місця, безпечної праці з ручними інструментами та пристосуваннями; поетапне виготовлення виробів з використанням традиційних та сучасних технологій; раціональне використання матеріалів. Змістова лінія «Середовище соціалізації» спрямована на формування здатності оцінювати та презентувати результати проєктно-технологічної діяльності, обговорювати їх з іншими; ефективно використовувати створені вироби; долучатися до благодійної діяльності; виконувати трудові дії в побуті для самообслуговування та якісного облаштування життєвого простору. Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем, розв'язання життєвих проблем, встановлення взаємозв'язків з іншими освітніми галузями. Розподіл навчальних годин за темами, добір об'єктів праці вчитель визначає

самостійно, враховуючи умови навчання та педагогічну доцільність. Обов'язковою умовою проведення занять є виготовлення корисного й естетичного виробу – індивідуально, в парі або в групі, оцінювання і презентація результатів навчання. Увага акцентується на організації робочого місця, правилах внутрішнього розпорядку, безпеці праці та санітарних норм.

Мистецтво (інтегрований курс) Мистецька освітня галузь.
Мистецька освітня галузь реалізуються через навчальні предмети за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво» (1 год/тижд.) та «Образотворче мистецтво» (1 год/тижд.) у 3-4-х класах, 2-й клас через предмет мистецтво 2 год/тиждень. Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: - розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційноестетичних переживань; - пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів; - формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології; - оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості; - формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутів; - розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості; - формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля; - досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини; - виховання культури глядача-слухача; - формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших. Реалізація поставленої мети і завдань здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти. Змістова лінія «Художньо-творча діяльність» націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне освоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовираження. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати

різні виразні засоби творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля. Змістова лінія «Сприймання та інтерпретація мистецтва» спрямована на пізнання цінностей, що відображають твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення. Реалізація змістової лінії «Комунікація через мистецтво» націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких досягнень і можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема у різних культурномистецьких заходах, обговореннях тощо, а також формування уявлень про можливість і способи регулювати свій емоційний стан завдяки мистецтву. Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, ігрового та інтегративного підходів. Мистецтво сприяє формуванню ключових компетентностей, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання своїх вражень від мистецтва; за допомогою коментування дорослого й оцінювання власної художньо-творчої діяльності (вільне володіння державною мовою/ здатність спілкуватися рідною).

- здійснення елементарних розрахунків (наприклад, для встановлення пропорцій, визначення метру, запису ритму тощо) (математична компетентність).

- спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва (компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічна компетентність);

- самостійного (чи за допомогою дорослого) використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації, художнього творення (інформаційно-комунікаційна компетентність);

- формування умінь визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва (навчання впродовж життя);

- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, прикрашенні середовища для друзів, сусідів; прояву відповідальності за особистий і колективний результат; використання мистецтва для отримання задоволення (впливу на власний емоційний стан) (громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей);

- опанування народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (культурна компетентність)

- проявів творчої ініціативи та намагання її реалізувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній); презентації результатів власних мистецьких досягнень (підприємливість та фінансова грамотність);

- виявлення бажання впроваджувати нові ідеї (інноваційність). Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь. Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: – виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності; – формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами; – розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причиннонаслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку; – використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційнокомунікативних технологій і критичного мислення; – формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення; – розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурнооздоровчої діяльності; – розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності; – виховання в молодших

школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесною гри, вміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях. Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність». Змістова лінія «Рухова діяльність» передбачає формування в молодших школярів уявлення про фізичну культуру як сукупність різноманітних фізичних вправ, способів рухової та ігрової діяльності, спрямованих на фізичний розвиток, зміцнення здоров'я та формування в молодших школярів умінь і навичок володіння різними способами рухової діяльності; здатності виконання вправ основної гімнастики, організуючих вправ, елементів акробатики, вправ корегувальної спрямованості та тих, що пов'язані з незвичним положенням тіла у просторі, ходьбою, бігом, танцювальними кроками, лазінням і перелізанням, стрибками; навичок володіння м'ячем; розвиток фізичних якостей; формування правильної постави й профілактику плоскостопості. Змістова лінія «Ігрова та змагальна діяльність» передбачає виховання в молодших школярів ініціативності, активності та відповідальності у процесі рухливих і спортивних ігор за спрощеними правилами; забезпечення усвідомлення важливості співпраці під час ігрових ситуацій; формування вміння боротися, здобувати чесну перемогу та з гідністю сприймати поразку, контролювати свої емоції, організовувати свій час і мобілізувати ресурси, оцінювати власні можливості в процесі ігрової та змагальної діяльності, виконувати різні ролі в ігрових ситуаціях, відповідати за власні рішення користуватися власними перевагами і визнавати недоліки в тактичних діях у різних видах спорту, планувати та реалізувати спортивні проекти (турніри, змагання тощо); формування в молодших школярів умінь і навичок виконання естафет.

«Інформатика» починає реалізуватися з 2-го класу, що ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати *початкові* знання вміння та навички для:

- } доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- } опрацювання інформації;
- } перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- } створення інформаційних моделей;
- } оцінки інформації за її властивостями.

Фізкультурна освітня галузь («Фізична культура») ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими змістовими лініями:

- } Рухова діяльність;
- } Ігрова та змагальна діяльність.

За рішенням педагогічної ради (протокол №2 від 31.08.2023) години варіативного складника передбачено:

- для посилення мовно-літературної галузі (1 клас інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» - 1 год; 2 клас українська мова 0,5 год; читання – 0,5 год, 3-4 клас українська мова 0,5 год, літературне читання -0,5 год) для здобувачів освіти 1-4 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3080 годин/навчальний рік:

- } для 1-х класів – 700 годин/навчальний рік
- } для 2-х класів – 770 годин/навчальний рік,
- } для 3-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- } для 4-х класів – 805 годин/навчальний рік.

3.2. Особливості організації освітнього процесу в 1-4-х класах

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Вчителі також проводять інтегровані уроки (навчання грамоти: читання та письмо, ЯДС, мистецтво (образотворче та музичне), інтеграція 2 або 3 предметів: математика та дизайн і технології, читання та образотворче мистецтво, ЯДС та образотворче мистецтво) протягом одного уроку, одного навчального дня, декількох днів, тижня.

Модель уроків створено на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу.

Урок формування компетентностей:

Методи: фронтальна бесіда, пояснення, демонстрація презентацій, усне опитування, робота зі схемами, рисунками, метод прогнозування, коментоване читання тексту підручника, робота з текстом підручника, самоперевірка за зразком.

Прийоми: «Інтрига», «Дивуй!», «Фантастична добавка», «Відстрочена загадка», заповнення кросвордів, «Світлофор», Мікрофон, Асоціативний куш, Сенкан, «Мозковий штурм», «Зайве слово», «Назви відповідь», «Пошук загального», «Групування слів», «Лото», «Зашифровки», «Незакінчені речення».

Урок розвитку компетентностей

Методи: проблемне питання, створення проблемної ситуації, практичні роботи, розв'язування завдань за зразком, метод коментування, робота з підручником та різними джерелами інформації.

Прийоми: «Інтелектуальна розминка», «Одне завдання на двох», «Вірю - не вірю», «Так – ні», «Знайди помилку», «Вибери сам», «Асоціативний ряд», «Синтез думок», «Коментування», «Навчаючи – учусь», змагання.

Комбінований урок

Методи: практичні роботи, розв'язування завдань за зразком, метод коментування, робота з підручником та різними джерелами інформації, порівняння, узагальнення, усна розповідь, спостереження, дискусія, створення проблемної ситуації.

Прийоми: «Світлофор настрою», «Зворотний зв'язок», «Релаксаційні вправи», рефлексія, «Асоціативний ряд», «Синтез думок», «Коментування», «Навчаючи – учусь», змагання, **онлайн-квач** (діти дуже уважно слухають одне одного, щоб не пропустити свою чергу. Починає вчитель: дає вправу на обчислення будь-кому з класу. Учень озвучує відповідь і далі має «заквачувати» наступним запитанням-прикладом однокласника).

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести.

Під час очного навчання використовуються наступні **форми навчання:** індивідуальна, парна, групова, фронтальна, колективна/ А під час дистанційного – фронтальна, колективна, іноді індивідуальна.

Серед найбільш розповсюджених типів нестандартних уроків найбільш розповсюджені:

Уроки-ігри

інтегровані уроки

Уроки-мандрівки

віртуальні подорожі

проекти

дослідження

вікторини, конкурси, змагання, КВВ

екскурсії (очно)

квести.

Вчителі початкових класів використовують технологію навчання “Шість цеглинок” (очне). Завдяки Lego учні граючись вивчають новий матеріал; закріплюють отримані знання і навички; розвивають творчість, уяву;

вчаться працювати в групі, парі, домовлятися, допомагати один одному, співпрацювати; планують свої дії, аналізують.

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Використовуються такі інструментарії дистанційного навчання:

- електронний щоденник та електронний журнал на платформі «Нові знання»

- сайт гімназії №30 (для викладання навчального матеріалу);

-Клас Room

- платформи Zoom, Google Meet, (для проведення онлайн-уроків);

- Viber, Facebook, платформи Zoom, Google Meet, (для зворотнього зв'язку індивідуальної роботи із здобувачами освіти, батьками дітей).

-веб-платформу дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» для організації дистанційного та змішаного навчання: <https://lms.e-school.net.ua/>

Однією з найдоступніших платформ для створення практичних вправ з різних предметів, та ще й з можливістю автоматичної перевірки системою є <https://learningapps.org>.

Study-smile - сайт для дошкільнят і молодших школярів, де можна вчитися рахувати і читати

Сайт Matific - безкоштовний ресурс для вивчення математики в ігровій формі для учнів 1-6 класів. Учні можуть вирішувати задачі, виконувати тести, досліджувати математичні концепції та прийоми. Matific дозволяє відстежувати успіхи всіх учнів через звіти в реальному часі

Під час дистанційних навчальних занять використовуємо наступні мультимедійні технології:

Електронні презентації PowerPoint з предметів

Онлайн-дошки Padlet

Віртуальні екскурсії

Відеоуроки на сайті «Нова школа», YouTube

Цифрові уроки

ігри

безкоштовні матеріалами українського освітнього порталу EDUC.COM.UA

<http://educat.at.ua/>

<http://www.yrok.net.ua/>

<https://vchy.com.ua/>

<http://disted.edu.vn.ua/media/bp/html/etusivu.htm>

<http://www.nachalka.com.ua/>

<http://samouchka.com.ua/>

<http://www.nosiki.cv.ua/>

Навчання грамоти <https://vseosvita.ua/library/navcanna-gramoti-rozrobki-urokiv-u-1-klasi-za-programou-nus-185610.html>

Математика <https://vsimpptx.com/author/matematika-skvorcova-s-o-onopriyenko-o-v-zosh-4-chastini-1-klas>

Сайт дистанційного вивчення предмету «Я досліджую світ»

<https://nuschool.com.ua/lessons/world/1klas/index.html> (для 1 класу)

<https://nataliyakvartyk.wixsite.com/yadoslidzhyu/181> (для 2 класу)

Розумники – платформа для початкової школи, на період карантину дає безкоштовний доступ

Інструмент для створення музики – [Music Lab](#)

Є багато відео фізичних вправ, які можна використати на уроках фізичної культури, уроків з образотворчого мистецтва та дизайн і технології.

Можливість отримання зворотного зв'язку під час виконання завдань на платформах дистанційного навчання.

Google-форма (збирати відповіді учнів та учениць і потім проводити автоматичне оцінювання результатів тестування).

Інструментими спілкування в дистанційному навчанні є:

Електронна пошта – це стандартний сервіс інтернету, що забезпечує передавання повідомлень, як у формі звичайних текстів, як і в інших формах (програмах, графіці, звуках, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді. У системі освіти електронна пошта використовується для організації спілкування викладача й учня, а також учнів та учениць між собою.

Форум – найпоширеніша форма спілкування вчителя й учнів та учениць у дистанційному навчанні. Кожний форум присвячений якійсь проблемі або темі.

Модератор форуму реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи запитаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією.

Чат – спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативного спілкування людей через інтернет. Є кілька різновидів чату: текстовий, голосовий, аудіовідеочат. Найбільш поширений – текстовий. Голосовий чат дозволяє спілкуватися за допомогою голосу, що важливо під час вивчення іноземної мови в дистанційній формі.

В освітніх цілях, за необхідності, можна організувати спілкування в чатах із носіями мови. Це реальна можливість мовної практики, яка проводиться в межах запропонованої для дискусії проблеми, сумісної проєктної діяльності, обміну інформацією.

Відеоконференція – це конференція в онлайн-режимі. Вона проводиться у визначений день і в призначений час. Це – один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у “віддалених класах”, коли учні і вчитель перебувають на відстані. Отже, обговорення й ухвалення рішень, дискусії, захист проєктів відбуваються в режимі реального часу. Вчитель і учні можуть бачити одне одного, вчитель може супроводжувати лекцію наочним матеріалом.

Середовище Classroom дозволяє організувати онлайн-навчання, використовуючи відео, текстову та графічну інформацію, різні додатки Google. Учитель має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

3.3. Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4-х класів

Для оцінювання індивідуальних досягнень учнів використовується оцінювання **портфолію**.

Оцінювання в початковій школі 1-4 класи вербальне: вчителі коментують роботи дітей та рівневе (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату) для 4 класу.

Особливої уваги набуває формувальне оцінювання

Інструментарій формувального оцінювання учнів:

«Сигнали рукою»;

сигнальні картки «Світлофор»;

сигнальна карточка «Долонька»;

«Шкала успіху»;

«Лінійку успіху»;

Читання з позначками;

Опитувальники;

Рефлексія;

Портфолію;

Незакінчене речення;

Мінітести;

Тижневий звіт;

Картка групового оцінювання;

Самооцінювання Як я працював? ;

Мої успіхи;

Портфолію/

Рівневе оцінювання здійснюється з врахуванням

Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів.

Рівень результатів навчання   Характеристика   рівня   результатів   навчання
учня/учениці

Високий   Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивнотворчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:

- визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти;
- характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;
- застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;
- знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює * почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму)/текстову;
- прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання

виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії

Достатній   Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх;

- називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами;
- застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;
- знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;
- пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки

Середній   Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:

- визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;
- називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими

орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками;

- відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;
- знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;
- коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.

Початковий Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:

- розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;
- називає окремі ознаки об'єктів;
- відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок;
- знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/ прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка;
- коментує окремі операції короткими репліками на основі запропонованих запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/ неправильність результату

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться **тематичні діагностувальні роботи**.

Кожне завдання діагностувальної роботи оцінюється кількістю балів, визначається загальний рівень і вчителем дається коментар в усній чи писемній формі. За результатами навчання оцінюється навчальний поступ учня на основі спостережень та за результатами діагностувальних робіт з читання, української мови, математики, ЯДС.

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова навчання) система тематичних діагностувальних робіт містить такі навчальні завдання:

- аудіювання (2-4 кл.),
- читання вголос (1-4 кл.),
- читання мовчки (3-4 кл.),
- читання напам'ять (2-4 кл.),
- роботу з літературним твором/медіа текстом (2-4 кл.),
- діалог (усно/письмово, 2-4 кл.),
- усний переказ (2-4 кл.),
- письмовий переказ (3-4 кл.),
- усний твір (2-4 кл.),
- письмовий твір (4 кл.),
- списування (1-4 кл.),
- диктант (2-4 кл.),

робота з мовними одиницями (2-4 кл.).

З математики тематичні діагностувальні роботи комбіновані, складаються з тестових завдань закритого й відкритого типів, та містять навчальні завдання на виявлення стану сформованості навичок.

Водночас учитель може практикувати проведення тематичних діагностувальних робіт, які передбачають перевірку одного із результатів навчання (обчислювальних навичок, умінь розв'язувати задачі тощо).

Одна з тематичних діагностувальних робіт протягом року може передбачати виявлення стану сформованості навичок усних обчислень.

З інтегрованих курсів, змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі, тематичні діагностувальні роботи можуть містити *тестові завдання* закритого і відкритого типів на виявлення стану опанування учнями програмового матеріалу, *практичні роботи* з картами, приладами, моделями, а також *графічні роботи*, за допомогою яких перевіряється вміння інтерпретувати інформацію за допомогою моделі, малюнка, схеми тощо.

Система тематичних діагностувальних робіт у 3-4 класах може містити комплексні діагностувальні роботи для кожного класу, зміст яких охоплює мовно-літературну, математичну, природничу освітню галузі.

Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» не проводять.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів з **англійської мови** у 1-2 класах є формувальне.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів з англійської мови у 3-4 класах є формувальне оцінювання у 1 семестрі та рівневе (П, С, Д, В) оцінювання у 2 семестрі.

Орієнтовний зведений перелік діагностувальних робіт

(відповідно наказу МОН України від 13.07.2021 року № 813)

у 1-4 класах НУШ

Види діагностувальних робіт	1 клас		2 клас		3 клас		4 клас	
	І с.	ІІ с.	І с.	ІІ с.	І с.	ІІ с.	І с.	ІІ с.
<i>Читання/літературне читання</i>								
Аудіювання (2-4 кл.)			1	1	1	1	1	1
Читання вголос (1-4 кл.)		1	1	1	1	1	1	1
Читання мовчки (3-4 кл.)					1	1	1	1
Читання напам'ять віршових творів (2-4 кл.)			3 в.	3 в.	3 в.	4 в.	4 в.	4 в.
Читання напам'ять прозових творів (3-4 кл.)						1 уривок казки		1 уривок оповід.
Робота з літ.твором/медіа текстом (2-4 кл.)				1		1		1
Усний переказ (2-4 кл.)			1		1		1	
Усього		1	3	3	4	4	4	4
<i>Українська мова</i>								
Діалог (усно/письмово) (2-4 кл.)				1	1		1	
Письмовий переказ (3-4 кл.)					1		1	
Усний твір (2-4 кл.)				1		1	1	
Письмовий твір (4 кл.)								1
Списування (1-4 кл.)	1		1	1	1	1	1	1
Диктант (2-4 кл.)			1	2	1	2	1	2
Робота з мовними одиницями (2-4 кл.)			2	2	1	2	1	2
ДПА								1
Усього		1	4	6	5	6	6	7
<i>Математика</i>								
Комбінована		1	4	3	4	3	4	3
З перевірки сформованості навичок усних обчислень				1		1		1
ДПА								1
Усього		1	4	4	4	4	4	5
<i>ЯДС</i>								
Я досліджую світ			3	4	3	4	3	4
<i>Іноземна мова (англійська мова)</i>								
аудіювання		1	1	1	1	1	1	1
читання			1	1	1	1	1	1
говоріння			1	1	1	1	1	1
письмо		1	1	1	1	1	1	1
Усього		2	4	4	4	4	4	4

Система додаткової освіти буде направлена на посилення предметів інваріантної складової (навчання грамоти, українська мова, літературне читання), роботи гуртків спортивного, декоративно-вжиткового та естетичного напрямків на базі закладу освіти та на базі позашкільного навчального закладу «Міський палац дитячої та юнацької творчості».

Робочий навчальний план 1-2-3-4-х класів на 2023/2024 н.р.

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік			
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 клас
Інваріантний складник					
Навчання грамоти		7+1			
Українська мова			3,5 +0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
Читання			3,5+0,5		
Літературне читання				3,5+0,5	3,5+0,5
Англійська мова		2	3	3	3
Математика		4	4	5	5
Я досліджую світ		3	3	3	3
Дизайн і технології		1	1	1	1
Інформатика			1	1	1
Мистецтво					2
Образотворче мистецтво		1	1	1	
Музичне мистецтво		1	1	1	
Фізична культура		3	3	3	3
Усього		19+3+1	21+3+1	22+3+1	22+3+1
Варіативний складник					
Гранично допустиме тижневе/ річне		20	22	23	23

навчальне навантаження учня				
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	26	26

базова середня освіта, 5-9 класи

Освітня програма 5 – 6 класу-НУШ на 2023-2024 н.р.

Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам освітнього процесу. Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Організація освітньої діяльності в 5-6 му класах у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу загальної середньої освіти.

Реалізація Державного стандарту базової середньої освіти здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: • гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; • інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; • визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; • створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; • урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-6 класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності п'ятикласників є щоденні

інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора. Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти
Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28213

Загальний обсяг річного навчального навантаження для 5-6 класів із навчанням українською мовою.

МЕТА діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини. Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу закладу освіти: • створення умов для здобуття якісної освіти в умовах дистанційного освітнього процесу; • формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку; • втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики; сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості; • формування світогляду школярів засобами художнього слова; • оптимізація взаємодії з батьками; • модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу. Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (5-6 класи) згідно з типовим планом наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна **	На тиждень	11	10	13	11	10	13
	На рік	385	350	455	385	350	455
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	На рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	На рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	На рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	На рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105

Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29			32		
	На рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2			2		
	На рік	70			70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34		
	На рік	1085			1190		
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28			31		
	На рік	980			1085		

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Таблиці 1 за галузями, визначено обсяг фактичного річного навантаження для 5-6 класів, у колонці «Кількість годин» у Таблиці 2.

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-6-х класів

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна **	На тиждень	13	13
	На рік	455	455
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	1,5
	На рік	70	52,5
Інформатична	На тиждень	1,5	2
	На рік	52,5	70
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура***	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	28+3	31+3
	На рік	980+105	1085+105
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	0	0
	На рік	0	0
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

Робочий навчальний план для 5-6 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-6 класів, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р. На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень (Додаток 1). Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого і другого років адаптаційного циклу базової середньої освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план 5-6 класів передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту. Кількість годин на вивчення предметів визначена відповідно кількості рекомендованих годин Типовим навчальним планом з українською мовою навчання. Варіативна складова навчального плану передбачає проведення індивідуальних та групових консультацій.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Здоров'я, безпека та добробут», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної складової навчальних планів. Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем. Змістове наповнення предметів «Фізична культура», «Технології» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення.

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Освітній процес організовується у закладі освіти в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. Освітня програма Запорізької гімназії № 30 передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити умовисновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Здобувачі освіти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна,
Математична,
Природнича,
Соціальна і здоров'язбережувальна,
Природнича,
Громадянська та історична,
Інформатична,
Технологічна,
Мистецька,
Фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації

поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Онлайн оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Здобувачі освіти одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях школярі самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Онлайн-екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основними формами організованої освітньої діяльності здобувачів освіти є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора. Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей: вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження; здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у

відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування; математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження; інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади; екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства; інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях; навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя; культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості; підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Перелік навчальних програм , складених на основі модельних навчальних програм для 5-6 класів

1.1.Українська мова

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА « УКРАЇНСЬКА МОВА « для 5-6 класу, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Скігіна Л.М.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.2.Українська література

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА» для 5-6 класу, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Скігіна Л.М.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.3.Зарубіжна література

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА» для 5-6 класу, вчитель вищої категорії, старший учитель Дзундза О.Й.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.4.Англійська мова

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «АНГЛІЙСЬКА МОВА» для 5 -6 класу, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Стороженко О.Ю.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.), цикл 5-6 класи, затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.5.Математика

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «МАТЕМАТИКА» для 5-6 класу, вчитель першої категорії Залогіна О.О.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Математика 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Скворцова С. О., Тарасенкова Н. А.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.6.Інформатика

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ІНФОРМАТИКА» для 5-6 клас, вчитель спеціаліст Лука К.М.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.), затвердженої наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.7.Вступ до історії України та громадянської освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ВСТУП ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ» для 5-6 класу, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Гроздева М.Ф.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.8.Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ» для 5-6 класу, вчитель вищої категорії Гусєва О.В.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.9.Інтегрований курс «Пізнаємо природу»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ПІЗНАЄМО ПРИРОДУ» для 5-6 класу, вчитель вищої категорії Гусєва О.В.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.10.Образотворче мистецтво

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО» для 5-6 класу, вчитель вищої категорії, старший учитель Дев'ятка Г.В.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.11.Музичне мистецтво

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» для 5-6 класу, вчитель першої категорії, старший учитель Корнеєва О.І..

(складена на основі Модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ержейбет Фрінг, Діана Антал, Людвиг Гейдер, Юліанна Кіш, Лілія Корнейчук, Єлизавета Ференц), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.12.Технології

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ТЕХНОЛОГІЇ» для 5 -6 класу, вчитель вищої категорії, старший учитель Дев'ятка Г.В.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О.В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

1.13.Фізична культура

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА» для 5 класу, вчитель першої категорії Шопен О.А.

(складена на основі Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти.(автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші), затверджена наказом МОНУ від 12.07.2021 №795).

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується у закладі освіти в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. Основними формами організованої освітньої діяльності 5-6-класників є щоденні заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні. Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей;

комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. В 5-6 класах освітній процес організовується дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій), відповідно Положення про дистанційне навчання - Наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224, використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Workspace (G Suite) через сервіс Google Classroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet, ZOOM.

Опис інструментів оцінювання навчальних досягнень учнів

Навчальні досягнення здобувачів у 5-6 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання учнів 5-6 класів застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток 4). Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Відповідно рішення педагогічної ради Запорізької гімназії № 30 від 31.08.2023 р. протокол №2 у вересні 2023-2024 н.р. для 5-х класів триватиме адаптаційний період, впродовж якого буде здійснюється рівневе оцінювання.

Результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класів з переліку предметів, визначених освітньою програмою відображатимуться в Свідоцтві досягнень (Додаток 2. до Типової освітньої програми) . Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці. Заповнення графі «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. У класному журналі і в Свідоцтві досягнень перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначати першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з предметів (Високий, Достатній, Середній,

Початковий). Систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень. Визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфолію результатів навчальної діяльності учнів тощо). (ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ, Додаток 3.)

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти: формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).

Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання. корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів. Поточний контроль проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, поєднання індивідуальних форм із фронтальною роботою класу. Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, не враховуються. Семестрове оцінювання здійснювати за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Річне оцінювання

здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт не проводяться. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і конкретизуються в освітній програмі закладу освіти. Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу. Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)». Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Під час оцінювання загальних результатів, що прописані в Державному стандарті базової середньої освіти й у Свідоцтві досягнень учня/учениці 5 класу, враховуємо оцінки за такі види робіт: I семестр II семестр 1. Аудіювання 2. Говоріння: діалог + усний переказ (одна оцінка, що є середнім арифметичним за виконані роботи) 3. Читання (читання вголос) 4. Письмо: письмовий переказ + диктант 1. Аудіювання 2. Говоріння (усний твір) 3. Читання (читання мовчки) 4. Письмо: письмовий переказ + диктант.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-

психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Робочий навчальний план школи II ступеня на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання-українська

2. Додаток 3 до наказу МОН України від 19.02.2021 № 235

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Англійська мова	5	5
	Зарубіжна література	2	2
Математика	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		26+3	29+3
Варіативна складова		2	2
Додатковий час на індивідуальні заняття та консультації			
Математика		1	1
Українська мова		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3

Додаток 2.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

Запорізька гімназія № 30 Запорізької міської ради

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня 7-9 класи (базова середня освіта)

Стратегічним напрямком розвитку закладу загальної середньої освіти II ступеня є створення таких психолого-педагогічних умов, при яких у кожного учня створюється установка на навчання і розвивається відповідний комплекс навчальних умінь та навичок, закладається система цінностей та мотивів участі в щоденному шкільному житті. Продовжуючи цілі початкової школи, основним завданням закладу освіти II ступеня є створення таких умов, які дозволять допомогти учню засвоїти «технології успіху та досягнень», зберігши загальну емоційно-позитивну орієнтацію на школу. Крім того, реалізація даного стратегічного напрямку буде сприяти створенню у школярів комплексної освітньої мотивації, тобто мотивації з основою не тільки на традиційних мотивах обов'язку, але й мотивів корисності (прагматичні) та мотивів задоволення (отримання радісних відчуттів та можливості самореалізації в процесі освітньої діяльності). В подальшому на старшому ступені навчання, отримані здобувачами освіти 7-9 х класів навчання навички ефективної навчальної діяльності дозволять їм успішно засвоювати зміст будь-якого профілю навчання та усвідомлено проєктувати свої майбутні професійні та освітні орієнтири.

Головним напрямком роботи із здобувачами освіти 8-9-х класів стає формування первинної профільної орієнтації, вдосконалення навичок самостійної інтелектуальної діяльності, початок становлення світоглядної позиції особистості. На рівні 8-9 класів здобувачі освіти на базі циклу предметів мають можливість формувати свою індивідуальну освітню стратегію. Призначення закладу освіти II ступеня – розвиток функціональних компетенцій, створення умов успішної життєдіяльності в суспільстві.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) базується на Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392, Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів: загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9 класів закладів загальної середньої освіти складає 3745 годин/навчальний рік, а саме: для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Освітня програма укладена за такими галузями:

Мова і література;

Суспільствознавство;

Мистецтво;

Математика;

Природознавство;
Технології;
Здоров'я і фізична культура.

Освітні галузі реалізуються через окремі предмети. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за №229/6517, Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 року за №229/6517 (зі змінами).

Основними формами організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти II ступеня є різні типи уроку: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірка або досягнення компетентностей, комбінований урок, відео-урок, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, спектаклі, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись і розширюватись.

Крім уроку, з метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, проводяться навчально-практичні заняття. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму (практичне заняття, експериментальні завдання, оглядова конференція).

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватись з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу.

Освітній процес організовується за рахунок навчального часу інваріантної, варіативної складових. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних занять та консультацій, запровадження факультативів, курсів за вибором, поглиблене вивчення окремих предметів.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Змістовне наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до особливостей учнів матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення, народних традицій. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, практичної спрямованості.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізації в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістовно-інформаційних, операційно - діяльнісних і організаційно-методичних, що сприяє посиленню пізнавального інтересу учнів до навчання і підвищенню рівня їхньої загальної культури, систематизації навчального матеріалу, формуванню наукового світогляду.

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

До ключових компетентностей належать:

спілкування державною мовою;
спілкування іноземними мовами;
математична компетентність;
компетентності у природничих науках і технологіях;
інформаційно-цифрова компетентність;
уміння вчитися впродовж життя;
ініціативність і підприємливість;
соціальна і громадянська компетентності;
обізнаність і самовираження у сфері культури;
екологічна грамотність і здорове життя..

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються у різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів.

У навчальних програмах виокремлено такі наскрізні лінії ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», що спрямовано на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, вони є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується через організацію освітнього середовища, окремі навчальні предмети, предмети за вибором, роботу в проектах, позакласну роботу, роботу гуртків.

Метою освітньої галузі «Мови і літератури» є розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Мовний компонент.

До мовного компонента належать українська мова, мова національних меншин (російська мова як окремий предмет), іноземна (англійська) мова. До літературного компонента – українська література, зарубіжна література.

Здобувач освіти виконує Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів із навчальних предметів, зазначені у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти: Державні вимоги з української, іноземної мови визначені за мовленнєвою, мовною, соціокультурною, діяльнісною лініями, зокрема: вміння розмовляти правильно і комунікативно доцільно, орієнтуватися в мовленнєвій ситуації, у сферах спілкування, осмислювати, планувати, висловлювати, володіти всіма видами мовленнєвої діяльності, сприймати текст, запам'ятовувати зміст, розуміти текст, переказувати (усно, письмово, докладно, стило, вибірково), самостійно створювати письмові тексти, висловлювати в них власну думку, дотримуватися орфоепічних норм, знати правила орфографії, пунктуації, визначати істотні ознаки лексикологічних понять і фразеологізмів, розрізняти словозміну і словотвір, частини мови, члени речення, пояснювати будову словосполучень, різних видів речень, правильно писати слова відповідно до вивчених орфографічних правил, визначати смислові та синтаксичні відношення у реченні для обґрунтування вибору розділових знаків, застосовувати основні загальнонавчальні творчі вміння, користуватися основними комунікативними стратегіями.

Крім того, державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів, диференційовано за 5 видами мовленнєвої діяльності : аудіювання, читання, говоріння, діалогічне мовлення, письмо.

Здобувач освіти повинен знати достатню кількість мовних одиниць для забезпечення комунікативних потреб у межах визначених сфер і тематик спілкування, знати основні правила орфографії та пунктуації, уміти складати речення, продукувати письмове повідомлення з дотриманням мовних правил, розуміти зміст висловлювань, що стосуються освітньої, особистої сфери спілкування, невідкладних текстів пізнавального характеру, розуміти зміст невідкладних автентичних текстів різних жанрів і стилів, створювати зв'язні повідомлення, встановлювати і підтримувати спілкування із співрозмовником у межах визначеної тематики і сфери спілкування, робити нотатки, заповнювати анкету, уміти написати лист, автобіографію, твір, сприймати новий досвід, нову мову, нові способи поведінки і життєдіяльності, критично оцінювати навчальні досягнення та визначати шляхи їх удосконалення.

Літературний компонент передбачає вміння читати виразно, сприймати емоційно, осмислювати творчо художній текст, робити художній аналіз твору,

знати визначення основних теоретико - літературознавчих понять, розрізняти напрями та течії, роди і жанри, визначати жанрово-родову приналежність твору, проводити пошуково-дослідницьку діяльність, користуватись літературознавчими словниками, енциклопедіями, знати характерні риси основних етапів літератури в контексті культури, виявляти зв'язки літератури з філософією, фольклором, міфологією, видами мистецтва, аналізувати та інтерпретувати твір у культурологічному контексті, вміти зіставляти образи, теми, сюжети, що належить до різних національних літератур.

II Освітня галузь «Сульспільствознавство» передбачає знання і розуміння, що таке історія, як відбувається відлік часу в історії. Здобувач освіти повинен уміти і застосовувати набуті знання та вміння для того, щоб визначити тривалість і послідовність історичних подій, співвідносити рік із століттям, працювати з історичними картками, підручником, документами, зіставляти окремі події, знати основні події з історії стародавнього світу, періодизацію історії, порівнювати держави, суспільства, діяльність історичних осіб, використовувати адаптовані історичні джерела (таблиці, схеми, тексти).

Забезпечити виконання вимог історичного, суспільствознавчого компонентів, визначених Державним стандартом.

III Освітня галузь «Мистецтво» передбачає реалізацію музичної, культурологічної змістовних лінії.

Здобувач освіти опановує знання про основні риси творчості відомих композиторів, характерні ознаки народної творчості, про творчу спадщину відомих представників українського та світового мистецтва, особливості розвитку мистецтва, уміє виражати ціннісне ставлення до творів мистецтва у процесі їх аналізу, інтерпретації, застосовуючи відповідну термінологію, виявляє естетичне ставлення до музичного мистецтва, класичного і сучасного мистецтва, виражає власні оцінні судження у процесі комунікації.

IV Освітня галузь «Математика» передбачає набуття здобувачем освіти знань про натуральне, ціле, раціональне, дійсне число та числові множини, можливість подання раціональних чисел звичайними дробами, а дійсних – нескінченими десятковими дробами, числовий вираз, вираз із змінними одночлен, многочлен та дробові вирази, рівняння, нерівність та їх розв'язання, означення і властивості лінійних та квадратних рівнянь, координатну пряму і координатну площу, про множини, комбінаторні задачі, ймовірність випадкової події, означення геометричних фігур, довжину відрізка, кола, міру кута, площу та об'єм геометричної фігури.

Здобувач освіти повинен уміти порівнювати числа, округлювати їх, виконувати арифметичні дії, проводити відсоткові розрахунки, застосовувати властивості пропорції, знаходити значення числового виразу, перетворювати цілі дробові вирази, застосовувати вивчені властивості під час розв'язання задач, уміти розв'язувати лінійні і квадратні рівняння й нерівності, складати рівняння і системи рівнянь за умовою тестової задачі, будувати та аналізувати графіки функцій, розв'язувати задачі із застосуванням формул загального члена та суми перших

членів прогресії, розв'язувати комбінаторні задачі, обчислювати ймовірність випадкової події в досліді рівноможливими результатами, розпізнавати і зображувати геометричні фігури на площині, виконувати основні операції над векторами, розв'язувати задачі зокрема прикладного змісту, розв'язувати трикутники.

V Освітня галузь «Природознавство» містять загально природничий, біологічний, географічний, фізичний, хімічний компоненти.

Здобувач освіти розуміє взаємозв'язки між об'єктами і явищами природи, загальні властивості живих систем, знає прилади і пристрої, що використовуються у процесі вивчення об'єктів і явищ природи, хімічний склад і загальний план будови і процеси життєдіяльності клітин організмів різних царств живої природи, будову, функціонування, розвиток і поведінку організмів, принципи роботи регулярних систем, життєві цикли організмів, недороганізмові системи (популяція, екосистема, біосфера), основні класифікації, характерні ознаки організмів основних таксонів, сучасну систему органічного світу і систематичне положення людини в ній; складові географічної науки, історичні етапи пізнання Землі, методи дослідження, складові географічної оболонки, географічні особливості материків, океанів, регіонів і країн світу, України, своєї місцевості, суть географічних понять: природа, населення, господарство регіональних географічних систем; історію розвитку фізичних знань, відомих учених-фізиків, фізичні характеристики стану природного середовища, основні поняття і фізичні величини; будову атома, склад органічних і неорганічних речовин, назви хімічних символів, структуру періодичної системи, ознаки та умови перебігу хімічних реакцій, зміст рівнянь хімічних реакцій, суть закону збереження маси речовини. Уміє порівнювати, розпізнавати, описувати явища природи, об'єкти, прояснювати будову і рухи землі, проводити прості досліди, уміти користуватися приладами під час проведення досліджень, дотримуватись правил безпеки під час проведення дослідів, порівнювати будову і функції клітин різних організмів, прогнозувати наслідки господарської діяльності людини, пояснювати проблеми і перспективи використання природних ресурсів, аналізувати географію природних ресурсів і глобальних проблем, уміти застосовувати здобуті знання для пояснення фізичних явищ і процесів, хімічних реакцій, розв'язувати фізичні, біологічні, хімічні задачі, складати хімічні формули за значенням валентності та ступеня окиснення, розрізняти хімічні та фізичні явища, робити висновки, розв'язувати експериментальні задачі, уміти висловлювати судження про вплив різних речовин на здоров'я людини та навколишнє природне середовище, використовувати знання у різних життєвих ситуаціях.

VI Освітня галузь «Технології» містить інформаційно-комунікаційний, технологічний компоненти.

Здобувач освіти розуміє поняття інформації, системи, повідомлення даних, інформаційних об'єктів різних видів, аналізує інформаційні процеси у живій природі, суспільстві, техніці, знає склад і характеристики комп'ютера, склад і функції програмного забезпечення, структуру і складові комп'ютерних мереж,

правила створення електронних документів, проводить дослідно-пошукову діяльність у процесі проектування, розуміє і виконує елементи художнього конструювання за графічним зображенням або власним задумом, реалізовує проекти, оцінює результати продуктивної творчої діяльності за визначеними критеріями, використовує на практиці елементи художньої та технічної творчості у традиційних видах трудової діяльності.

VII Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» сприяє формуванню в здобувачів освіти здоров'язбережувальних компетентностей. Здобувач освіти розуміє сутність здоров'я, вплив природних і соціальних факторів, фізичної активності на здоров'я, вплив факторів ризику на рівень безпеки, вікові індивідуальні зміни в організмі, здоров'я як єдине ціле, виконує стройові та організуючі справи, різновиди ходьби, бігу, стрибки, загальнорозвивальні вправи, вправи на швидкість, спритність, витривалість, гнучкість, сили, уміє виконувати технічні елементи з обраного виду спорту, спеціальні та підготовчі фізичні вправи, знає історію розвитку та становлення Олімпійського руху, Олімпійських ігор, загальну характеристику здорового способу життя, вплив фізичних вправ і спорту на стан фізичного розвитку; усвідомлює значення занять фізичними вправами.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення уроків, заходів;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Форми організації освітнього процесу

Традиційними формами організації безперервної освітньої діяльності є переважно різні типи уроку: урок формування компетентностей; урок розвитку компетентностей; урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; урок корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу (безперервної освітньої діяльності) можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також

можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Історія та правознавство

Очні уроки:

- урок вивчення нового навчального матеріалу;
- урок формування і вдосконалення вмінь і навичок;
- уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок;
- уроки узагальнення та систематизації знань ;
- уроки контролю та корекції умінь і навичок ;
- комбінований урок;
- уроки- практикуми,
- уроки-змагання,
- уроки-подорожі,
- уроки- дослідження,
- уроки суспільного огляду знань(презентація творчих проектів), мультимедіауроки.

На уроках використовуються:

- технологія опрацювання дискусійних питань (шкала думок, займи позицію);
- форми кооперативної, групової роботи;
- для підвищення якості знань учнів проводяться практичні роботи,
- для візуалізації знань використовується методи Кластер, Скрайбінг, Фішбоун.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень:

проводяться практичні роботи, розв'язання практичних задач, тести, тематичні кросворди, дидактичні ігри(LearningApps.org QR- коди), робота з картами, історичні диктанти, складання схем, порівняльних таблиць, мініпроекти.

Дистанційні заняття:

- урок вивчення нового навчального матеріалу;
- урок формування і вдосконалення вмінь і навичок;
- уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок;
- уроки узагальнення та систематизації знань ;
- уроки контролю та корекції умінь і навичок ;
- уроки -практикуми,
- уроки-подорожі,
- уроки- дослідження,
- уроки суспільного огляду знань(презентація творчих проектів), мультимедіауроки, використовується технологія опрацювання дискусійних питань (шкала думок, займи позицію);

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень. проводяться практичні роботи, розв'язання практичних задач, тести, тематичні кросворди, дидактичні ігри (LearningApps.org, QR- коди), творчі проекти,робота з картами, складання схем, порівняльних таблиць.

Google	3. Онлайн – портал «На Урок»
YouTube	4.Національна освітня платформа «Всеосвіта»

На уроках з основ правознавства використовуються технологія ситуативного моделювання (імітаційні, рольові ігри), технологія опрацювання дискусійних питань (шкала думок, займи позицію); форми кооперативної, групової роботи; для

підвищення якості знань учнів проводяться практичні роботи, розв'язання практичних задач, тести, тематичні кросворди, дидактичні ігри(LearningApps.org QR- коди), метод Кластер, Скрайбінг (для візуалізація правових знань).

Зарубіжна література

Очна форма: екскурсії до бібліотеки «Юний читач», віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, міні-спектаклі, квести, інтерактивні уроки (урок-«суд», урок-дискусія, уроки з навчанням одних учнів іншими), проблемний урок, прес-конференції, ділові ігри, читання діалогів героїв, переказ діалогів, розповідь про героя від першої особи.

Дистанційна форма навчання: робота на платформах На Урок та Всеосвіта, Інтернет-сервіс Learning Apps, мультимедійні презентації авторського колективу О.Ніколенко, власні презентації, Веб квести, за допомогою QR-коду складання пазлів, перегляд фільмів, малювання, постер, кросворд, анаграма, анкета, фанфік, віднови сюжет, склади пам'ятку для дітей та батьків (за власним вибором), сенкан, діаманта, кросенс, візуалізація.

Завдання, що можуть допомогти зняти психічне та емоційне напруження: уяви себе сучасним дизайнером та розфарбуй одяг Пасербиці («Пані Метелиця») або національні мотиви.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень

У процесі роботи в 7-9 класах головним орієнтиром для оцінювання учнівської діяльності були чинні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із зарубіжної літератури. Втім, з огляду на специфіку завдання, виникла потреба визначити разом з учнями бали для оцінювання, які потім співвідносились з державними критеріями. Така спільна робота з визначення критеріїв оцінювання сприяла розумінню учнями навчальної мети завдань, підвищенню відповідальності за якість їх виконання.

Англійська мова

Очна форма:

Систему форм навчальної діяльності учнів на уроках становлять фронтальна, індивідуальна та групова.

Фронтальною формою організації навчальної діяльності учнів називають такий вид діяльності на уроці, коли всі учні класу під безпосереднім керівництвом вчителя виконують спільне завдання.

Індивідуальна форма організації роботи учнів передбачає самостійне виконання учнем однакових для всього класу завдань без контакту з іншими учнями, але в єдиному для всіх темпі.

Групова форма організації навчальної діяльності учнів передбачає створення невеликих за складом груп у межах одного класу.

Форми та методи організації діяльності учнів на уроках очно

-кооперативне навчання, “мозковий штурм”,

-групова дискусія,

-рольове моделювання

-вправи-енергізатори,

-групові форми роботи.

Використовується кооперативне навчання, робота в парах, мозковий штурм, мікрофон, рольові ігри.

Дистанційна форма навчального процесу відкриває безліч можливостей для вивчення англійської мови, в тому числі й типів уроків. Деякі з найпоширеніших типів уроків англійської мови в дистанційному форматі:

Відеоуроки - це відеоматеріали, які можна переглядати на будь-якому пристрої з Інтернет-підключенням. Відеоуроки можуть бути різної тривалості та зосереджуватися на різних темах, таких як граматики, лексика, аудіювання, читання, письмо та інші.

Живі онлайн-уроки - це уроки, які проводяться в режимі реального часу за допомогою спеціальних програм для відеоконференцій, наприклад Zoom, Skype або Google Meet. У цих уроках викладач може демонструвати матеріал на дошці та спілкуватися з учнями у режимі реального часу.

Аудіоуроки - це записи голосу викладача, які можна прослуховувати на будь-якому пристрої зі звуковою підтримкою. У цих уроках учні можуть практикувати своє вимовляння, розуміння на слух, а також вдосконалювати свої навички аудіювання.

Інтерактивні вправи - це онлайн-вправи, які можна виконувати на комп'ютері або смартфоні. Ці вправи можуть містити різні типи завдань, такі як вибір правильного варіанту, доповнення речень, переклад, побудова речень за зразком та інші.

Електронні підручники - це електронні версії підручників, які можна читати на комп'ютері або смартфоні.

Є різні типи уроків, залежно від теми та мети звіту, але частіше ці уроки містять всі види роботи за 4 видами мовленнєвої діяльності учнів. Ось декілька типів уроків англійської мови

Уроки граматики - це уроки, які зосереджуються на правилах граматики англійської мови. У цих уроках учні можуть вивчати та вдосконалювати свої знання про частини мови, часи, порядок слів, та інші граматичні аспекти.

Уроки лексики - це уроки, які зосереджуються на поповненні словникового запасу учнів. У цих уроках учні можуть вивчати нові слова та вирази, вчитися вживати їх у реченнях та розширювати свій кругозір.

Уроки аудіювання - це уроки, які допомагають учням покращити свої навички розуміння англійської мови на слух. У цих уроках можуть бути включені різні аудіо та відеоматеріали, такі як розмовні вправи, диктанти, аудіокниги, новини, інтерв'ю та інші.

Уроки читання - це уроки, які допомагають учням покращити свої навички розуміння англійської мови на письмі. У цих уроках можуть бути включені тексти на різні теми, від простих новин та розмовних вправ до наукових статей та художньої літератури.

Уроки розмовної практики - це уроки, які допомагають учням покращити свої навички усного спілкування англійською мовою. У цих уроках можуть бути включені різні вправи та ігри для покращення вимо. Дійсно, є ще декілька типів уроків англійської мови

Урок критичного мислення - це урок, який має на меті розвивати в учнів навички аналізу та оцінки інформації, що вони отримують. Урок критичного мислення може включати в себе вправи на аналіз текстів, дебати, дискусії та інші активності, які допомагають учням розвивати критичне мислення та аргументацію своїх думок на англійській мові.

Урок комбінованого навчання - це урок, який поєднує в собі різні методи та форми роботи, такі як індивідуальна робота, парна робота, групова робота, використання технологій та інші. Урок комбінованого навчання може бути корисним для розвитку різноманітних навичок учнів та для використання різних підходів до навчання англійської мови.

Фронтальне опитування - це метод, який може бути використаний під час уроку англійської мови для перевірки знань та вмінь учнів. Фронтальне опитування може

включати в себе запитання з різних тем, які потребують коротких або детальних відповідей. Опитування може бути корисним для оцінювання прогресу учнів та для виявлення слабких місць, що потребують більшої уваги під час наступних уроків.

Інноваційні форми

Інноваційні види роботи на уроці англійської мови можуть включати наступні елементи:

Використання технологій - це може бути відео, звук, інтерактивні дошки, комп'ютерні програми та інші інструменти, які допомагають уроку стати більш захоплюючим та ефективним.

Проекти - учні можуть працювати в групах, щоб розробити проекти на різні теми, такі як культура, спорт, наука та технології. Це допомагає учням розвивати навички співпраці, комунікації та творчості.

Рольова гра - це може бути корисним для розвитку навичок мовлення та спілкування, а також допомагає учням розуміти та запам'ятовувати нові слова та вирази.

Застосування методів активного навчання - таких як групова робота, проблемне навчання, розв'язання завдань та інших, це допомагає учням активно залучатися до навчального процесу та більш ефективно вивчати англійську мову.

Мультимедійні презентації - вони можуть містити текст, зображення, аудіо та відео матеріали, які допомагають учням легше зрозуміти нові матеріали та запам'ятовувати їх.

Гра на розвиток критичного мислення - це може бути використання кросвордів, логічних завдань, головоломок, дебатів та інших активностей, що допомагають учням розвивати критичне мислення та аргументацію своїх думок на англійській мові.

Інноваційні уроки англійської мови

Інноваційні уроки англійської мови можуть включати в себе різні елементи, наприклад:

Гейміфіковані уроки - це уроки, побудовані на принципах гри. Вони можуть містити елементи змагань, призив, завдань, що допомагають залучити увагу учнів та підвищити мотивацію до навчання.

Проекти - це може бути проектна діяльність, дослідницькі проекти, крос-культурні проекти, які залучають учнів до роботи в командах, дослідження різних аспектів культур, історії, технологій та ін.

Інтерактивні уроки - це уроки, побудовані на основі використання сучасних інтерактивних технологій. Вони можуть містити елементи відео, аудіо, веб-конференцій, інтерактивних дошок та інших інструментів, які допомагають учням активно залучатися до навчального процесу.

Рольові ігри - це може бути використання рольових ігор, імітації ситуацій з реального життя, де учні використовують англійську мову для спілкування та розвитку навичок мовлення.

Інтерактивні вправи - це може бути використання інтерактивних вправ, які допомагають учням вивчати граматику, лексику та інші аспекти англійської мови.

Ці вправи можуть містити елементи гри, конкурсу, співпраці та ін.

Учитель англійської мови Капліна Т.С. використовує такі форми навчання:

Очна форма:

типи уроків:

- урок засвоєння нових знань;
- урок практичного застосування знань і умінь;

- урок узагальнення і систематизації знань;
- урок контролю та корекції знань і умінь;
- комбінований урок;
- урок-подорож.

інноваційні форми роботи під час очної форми навчання:

- Метод проєктів.
- Інформаційні методи навчання.
- Інтерактивні методи навчання.
- Ігрові методи навчання.

На своїх уроках надає перевагу таким інтерактивним прийомам та методам:

асоціативний куш;

метод проєктів;

рольова, лексична, граматична гра.

На своїх уроках використовує тематичні мультимедійні презентації як один із засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Для творчого розвитку особистості використовую такі дієві методи, як урок-подорож, ляльковий або пальчиковий театр. Комунікативно-ігровий метод навчання є одним з основних підходів до вивчення англійської мови.

На уроках використовує такий елемент критичного мислення, як «асоціативний куш». На кожному уроці співають англійські пісні та виконують руханки. Під час вивчення англійської мови доцільним є використання відео та аудіо матеріалів.

Використання різноманітних ігор на уроках англійської мови розвивають в учнів увагу, пам'ять та мислення. Учитель використовує додаткові ресурси для перевірки та закріплення знань. Тут у нагоді стають сайти wordwall.net та learningapps.org.

Дистанційна форма навчання:

типи уроків:

- урок засвоєння нових знань;
- урок практичного застосування знань і умінь;
- урок узагальнення і систематизації знань;
- урок контролю знань і умінь;
- комбінований урок;
- урок-подорож.

Подаю новий матеріал та перевіряю набуті знання за допомогою:

-презентацій;

-відео- та аудіоматеріалів;

-тестів;

-сайтів типу wordwall.net та learningapps.org.

інноваційні форми роботи під час дистанційної форми навчання:

-Метод проєктів.

-Інформаційні методи навчання.

-Ігрові методи навчання з використанням онлайн ресурсів.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5 класу НУШ є формувальне та рівневе у 1 семестрі. У 2 семестрі – формувальне, поточне, підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, здійснюється у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо) засобами онлайн -сервісів.

Види контролю

- Поточний;
- Тематичне оцінювання;
- Семестрове оцінювання (1-2 семестр);
- Річне оцінювання.

Українська мова

Очна форма:

- урок вивчення нового навчального матеріалу;
- урок формування і вдосконалення вмінь і навичок;
- уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок;
- уроки узагальнення та систематизації знань ;
- уроки контролю та корекції умінь і навичок ;
- комбінований урок;
- уроки- практикуми,
- уроки-змагання,
- уроки-подорожі,
- уроки- дослідження. уроки-ігри,
- уроки з прийомами розвитку критичного мислення,
- складання опорних схем, шпаргалочок,
- тестові завдання й практикуми на платформах На Урок та Всеосвіта,
- використання Інтернет-сервісу Learning Apps, Padlet-дошки, wordwall,
- мультимедійні презентації,
- складання мовних кросвордів,
- написання фанфіків, есе, творів, переказів,
- виконання практичних завдань,
- складання опорних схем, шпаргалочок, вивчення мнемонічних фраз,
- робота з друківаним роздатковим матеріалом.

Систему форм навчальної діяльності учнів на уроках становлять фронтальна, індивідуальна та групова. Використовуються парні, групові, колективні та інтерактивні форми роботи.

Дистанційна форма навчального процесу.

- тестові завдання й практикуми на платформах На Урок та Всеосвіта,
- використання Інтернет-сервісу Learning Apps, Padlet-дошки, wordwall,
- мультимедійні презентації,
- складання мовних кросвордів,
- написання фанфіків, есе, творів, переказів,
- виконання практичних завдань,
- складання опорних схем, шпаргалочок, візуалізованих конспектів, вивчення мнемонічних фраз.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень

У процесі роботи в 7-9 класах головним орієнтиром для оцінювання учнівської діяльності є чинні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із української мови. Обов'язковому оцінюванню підлягає ведення зошита(перевірка щомічно),навчальні та контрольні диктанти(перекази, есе, твори), виконання домашніх завдань. Відповідно до Програми відбувається поточне оцінювання, тематичне, семестрове та річне. До семестрового оцінювання додається оцінка за усний(письмовий) переказ(вір), читання вголос, діалог.

Опис форм організації освітнього процесу на уроках української літератури

Очна форма: -віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, міні-спектаклі, інтерактивні уроки (урок-дискусія, уроки з навчанням одних учнів іншими), проблемний урок, прес-конференції, ділові ігри, читання діалогів героїв, переказ діалогів, розповідь про героя від першої особи,уроки-дослідження, уроки-ігри, уроки з прийомами розвитку критичного мислення,

- перегляд фільмів,
- образне малювання,
- складання кросвордів,
- складання паспортів твору, героїв,
- написання фанфіків, есе,
- відновлення сюжету, власна кінцівка твору,
- складання порадників для героїв чи читачів,
- створення сенканів, синквейнів,
- візуалізація твору,
- створення буктрейлерів,
- створення мініпрезентацій чи мініпроектів.

Дистанційні форми навчального процесу: - тестові завдання й практикуми на платформах На Урок та Всеосвіта,

- використання Інтернет-сервісу Learning Apps, Padlet-дошки, wordwall,
- мультимедійні презентації,
- перегляд фільмів,
- образне малювання,
- складання кросвордів,
- складання паспортів твору, героїв,
- написання фанфіків, есе,
- відновлення сюжету, власна кінцівка твору,
- складання порадників для героїв чи читачів,
- створення сенканів, синквейнів,
- візуалізація твору,
- створення буктрейлерів,
- створення мініпрезентацій чи мініпроектів.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень.

Проводяться тести, складаються тематичні кросворди, дидактичні ігри(LearningApps.org QR- коди), робота з таблицями, літературні диктанти, складання схем, порівняльних таблиць,створення мініпроектів.

У процесі роботи в 7-9 класах головним орієнтиром для оцінювання учнівської діяльності є чинні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із української літератури. Обов'язковому оцінюванню підлягає ведення зошита(перевірка щомічно), читацька компетентність учнів, творча на комунікативна компетентність, вивчення творів напам'ять. Відповідно до Програми відбувається поточне оцінювання, тематичне, семестрове та річне.

Математика

Форми організації освітнього процесу:

Очна:

Методи навчання, що виділяються за джерелом знань:

Словесні методи:

- Розповідь;
- Пояснення;
- Бесіда;

- Дискусія;
- Лекція;

Робота з підручником: конспектування, складання плану тексту, тезування, рецензування.

Наочні методи:

Ілюстративні методи:

використання плакатів, схем, замальовок і т.д.

Демонстраційні методи:

демонстрація презентацій, кінофільмів.

Методи навчання, які визначають рівень пізнавальної діяльності учнів :
репродуктивний (пояснювально - ілюстративний);

Проблемний;

Частково-пошуковий (евристичний);

Дослідницький.

Типи уроків:

Урок засвоєння нових знань

Урок формування умінь і навичок

Урок застосування знань, навичок і умінь

Урок перевірки, оцінювання і корекції знань, навичок і умінь учнів

Урок узагальнення і систематизації

Комбінований урок

Нестандартні уроки

Інтерактивні технології:

Коло ідей, мозковий штурм, навчаючись вчусь, кожен учить кожного, мікрофон, незакінчене речення, знайди помилку, робота в парах (один проти одного; один-вдвох-всі); аналіз ситуації.

Види оцінювання результатів навчання:

Формувальне

Поточне

Контролююче

Підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Дистанційна форма організації:

Додатково до перерахованого вище застосуються:

Комунікаційні платформи:

Google Classroom, YouTube, MIT, Zoom

Програма: GeoGebra Classic

Он-лайн сервіси:

Pearn (Освіторія)

MySchool.ua,

"

На Урок",,

Osvita.ua,

learning.ua

ПРИРОДНИЧА галузь

Форми організації освітнього процесу:

Дистанційні форми навчання:

Візуальні лекції припускають візуальну подачу матеріалу засобами ТЗН, аудіо-, відеотехніки, з коротким коментуванням демонструються матеріалів;

Домашня самостійна робота - складова частина процесу навчання, що відноситься до позаурочних занять. Роль цього виду навчальної діяльності особливо зростає в даний час, коли перед навчальними закладами поставлено завдання формування в учнів потреби до постійної самоосвіти, навичок самостійної пізнавальної діяльності. Домашня робота розвиває мислення, волю, характер учня.

Лабораторна робота - вид практичного заняття, на якому викладач дає інструкції до організації індивідуальної практичної роботи з метою формування умінь та навичок практичного використання певних законів фізики у повсякденному житті.

Очні форми навчання:

інтерактивне виконання завдання - використання віртуальної дошки або хмарного документа зі спільним доступом.

Отримуємо зворотний зв'язок (фідбек) - це детальна і вчасна порада вчителя учню. Вона дозволяє поглибити знання з предмета й покращити якість роботи, зокрема й самостійної.

Наприклад, учитель, аби підштовхнути учня до глибшого вивчення теми, може поставити йому такі питання:

Як інакше можна вирішити цю проблему?

Як можна було б проілюструвати задачу?

Які інструменти можуть допомогти розв'язати цю задачу?

Відповідь хором. Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо

Візьми і передай. Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі

Доповни думку. Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні

Збір ідей. Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що

завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними.

Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі

Концептуальна карта. Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття

Перевірка неправильного розуміння. Учитель надає учням поширені або передбачувані

помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»

Перефразування. Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми

Підбиття підсумків. Форма роздумів одразу після певного виду роботи

Підказка за аналогією Учні мають сформулювати думку на основі підказки аналогії:

(певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як

_____ тому що _____

Рішення-рішення. Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і

поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення

Тестування. За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять.

ХІМІЯ

Форми організації освітнього процесу:

На жаль в цьому навчальному році відсутня очна форма організації навчального процесу. Тому звітую лише про дистанційну форму навчання.

Під час дистанційної форми навчання уроки хімії поділяються на наступні типи:

1. Уроки засвоєння нових знань;
2. Формування навичок і вмінь;
3. Узагальнення і систематизація знань і вмінь;
4. Контролю і корекції знань і вмінь;
5. Практичного застосування знань, навичок і умінь;
6. Комбіновані

Під час дистанційного навчання використовую наступні методи та інструменти дистанційних технологій.

Відеоконференції на платформі Google Meet

Під час відеоконференцій використовує наступні наочні матеріали :

перегляд презентацій, відео, інтерактивні відповідності діти мають спільний доступ до демонстраційного екрану та можуть вказувати та записувати вірну відповідь під час уроку.

На відео зустрічах є налаштований зворотній зв'язок .

Один з прикладів-

Анкетування в режимі відеоконференції

Для проведення поточного контролю під час дистанційного навчання зручно використовувати різноманітні анкети. Анкета – достатньо гнучкий інструмент, оскільки питання можна ставити безліччю різних способів. Під час відеозустрічей використовує анкети, в яких учень сам оцінює свої результати навчання за такими показниками:

- зрозумів / зрозуміла, можу вирішити самостійно;
- зрозумів / зрозуміла можу вирішити з підказкою;
- не зрозумів / не зрозуміла, не можу вирішити.

Це дозволяє дослідити ступінь засвоєння навчального матеріалу

Використовую Google сервіси

Спільна робота з матеріалами на Диску Google.

Також намагаюсь включити елементи STEM навчання : виготовлення моделей молекул з підручних матеріалів, домашні хімічні експерименти, виготовлення саморобного фільтра для води.

Також для виконання практичної частини навчальної програми всі роботи супроводжую детальними інструкціями щодо їх проведення.

У дистанційному навчанні зростає роль формувального оцінювання. Важливо оцінювати не тільки результат, але й процес самостійного навчання, щоб дозволити учням самостійно здобувати знання під час навчальної діяльності; формувати вміння їх застосовувати в різних ситуаціях, генерувати та продукувати ідеї; висловлювати власну точку зору щодо певних процесів чи явищ тощо. Зручніше це зробити використовуючи відповідні інструменти дистанційного навчання.

Google-форма. Можна збирати відповіді учнів і потім проводити автоматичне оцінювання результатів тестування.

Google - gmail.

Зворотній зв'язок також здійснюється за допомогою наступних сервісів Classroom, Learningapps. Це дозволяє створювати вправи різних типів на різні теми або користуватися готовими.

Замість пропонувати типові завдання на кшталт підготувати реферат чи презентацію, пропоную учням зняти відео на певну тему. Він може це зробити, просто маючи телефон. Сервіс: Screencast-o-matic.

Замість простих відповідей учнів, пропоную учням створити запитання до певної теми. Так учень вчиться не просто відтворювати інформацію, а опрацювати її. Сервіси: Learningapps, Genially, Rebus1.com

Для контролю навчальних досягнень також використовую дозволені МОН платформи онлайн тестувань: «На Урок», Vseosvita.ua а також письмові завдання.

ТЕХНОЛОГІЇ

Форми організації освітнього процесу:

Очні - урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення вмінь і навичок; уроки- практикуми, уроки-подорожі, уроки-дослідження, уроки суспільного огляду знань(презентація творчих проєктів).

На уроках проводяться практичні роботи, для візуалізації знань використовується методи Кластер, Скрайбінг..

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень. проводяться практичні роботи, тести, складання схем, карт дій, міні проєкти.

Дистанційні - урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення вмінь і навичок; уроки -практикуми, уроки-подорожі, уроки-дослідження, уроки суспільного огляду знань(презентація творчих проєктів), мультимедіауроки

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень. проводяться практичні роботи, тести, тематичні кросворди, дидактичні ігри(LearningApps.org творчі проєкти.

Оразотворче мистецтво

Форми організації освітнього процесу.

Очні - урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення

вмінь і навичок; уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок; уроки-практичних

вмінь уроки- практикуми,уроки-змагання,уроки-подорожі (віртуальні подорожі до музеїв Світу), уроки- дослідження, уроки суспільного огляду знань(презентація творчих проєктів),мультимедіауроки.

На уроках практичні роботи, для візуалізації знань використовується метод Скрайбінг.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень. проводяться практичні роботи, дидактичні ігри LearningApps.org

Дистанційні - урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення вмінь і навичок; уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок; уроки -практикуми, уроки-подорожі, уроки- дослідження, огляду знань (презентація творчих проєктів

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень. проводяться практичні роботи, творчі проєкти, творчі звіти.

ІНФОРМАТИКА

Форми організації освітнього процесу:

Дистанційні форми навчання:

1. Практична робота (Комп'ютерний практикум) – вид практичного заняття, на якому викладач організує індивідуальну роботу студентів на ПК з метою формування умінь та навичок практичного використання певних оболонок, програм.

2. Візуальні лекції припускають візуальну подачу матеріалу засобами ТЗН, аудіо-, відеотехніки, з коротким коментуванням демонструються матеріалів;

3. Домашня самостійна робота - складова частина процесу навчання, що відноситься до позаурочних занять. Роль цього виду навчальної діяльності особливо зростає в даний час, коли перед навчальними закладами поставлено завдання формування в учнів потреби до постійної самоосвіти, навичок самостійної пізнавальної діяльності. Домашня робота розвиває мислення, волю, характер учня.

Очні форми навчання:

1. інтерактивне виконання завдання - використання віртуальної дошки або хмарного документа зі спільним доступом.

2. Отримуємо зворотний зв'язок (фідбек) - це детальна і вчасна порада вчителя учню. Вона дозволяє поглибити знання з предмета й покращити якість роботи, зокрема й самостійної.

Наприклад, учитель, аби підштовхнути учня до глибшого вивчення теми, може поставити йому такі питання:

Як інакше можна вирішити цю проблему?

Як можна було б проілюструвати задачу?

Які інструменти можуть допомогти розв'язати цю задачу?

- Відповідь хором. Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо

- Доповни думку. Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у запропонованому твердженні

- Збір ідей. Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що

завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними.

Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі

- Концептуальна карта. Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття

- **Перевірка неправильного розуміння.** Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
- **Перефразування.** Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
- **Підбиття підсумків.** Форма роздумів одразу після певного виду роботи
Підказка за аналогією Учні мають сформулювати думку на основі підказки аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
- **Тестування.** За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Форми організації освітнього процесу:

Очні - урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення

вмінь і навичок; уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок; уроки-практичних

вмінь уроки- практикуми, уроки-змагання, уроки-подорожі (віртуальні подорожі до музеїв

Світу), уроки- дослідження, уроки суспільного огляду знань(презентація творчих проєктів),

мультимедіауроки.

На уроках практичні роботи, для візуалізації знань використовується метод Скрайбінг.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень. проводяться практичні роботи, дидактичні ігри LearningApps.org

Дистанційні - урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення

вмінь і навичок; уроки закріплення та застосування знань, умінь та навичок; уроки - практикуми.

Інструментарій оцінювання навчальних досягнень

7-9 класи – поточне, тематичне, семестрове, річне.

5 -6 класи - поточне, тематичне, семестрове, річне, формувальне.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти для повної реалізації Освітньої програми закладу освіти:

контроль за дотриманням адаптивного розкладу навчальних дистанційних занять учасниками освітнього процесу;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти під час дистанційної форми навчання з таких предметів: географія, фізична культура, українська мова та література, хімія, геометрія, інформатика 2-4 класи;

відстеження регулярності синхронної взаємодії учасників освітнього процесу;

вивчення стану проведення синхронних навчальних занять;

вивчення системи роботи вчителя з компенсації прогалин у знаннях учнів;

визначення рівня забезпеченості вчителями цифрової безпеки під час використання освітньої платформи Google Workspace (G Suite);
вивчення стану організації зворотнього зв'язку з батьками здобувачів освіти;
моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
вивчення стану організації асинхронних навчальних занять.
Рівень навчальних досягнень здобувачів освіти буде вивчатись шляхом здійснення моніторингу навчальних досягнень у 6,9-х класах з окремих предметів;
вивчення показників досягнення здобувачів освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державними стандартами через спостереження за навчальними заняттями;
визначення рівня участі здобувачів освіти закладу освіти в олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах для учнівської молоді;
участі здобувачів освіти у конкурсах міського інтелектуального марафону у рамках реалізації міської програми «Обдарованість», що проводитимуться протягом поточного періоду;
аналізу рівня навчальних досягнень за результатами ДПА здобувачів освіти

ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Створення Освітньої програми базується на складових із врахуванням обов'язкових компонентів системи внутрішнього забезпечення якості освіти кадрове забезпечення освітньої діяльності (виконання вимог напряду «Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників»); навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (виконання критерію «Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми»); матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (виконання критерію «Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми»); якість проведення навчальних занять (виконання вимоги «Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень» та вимоги «Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання»); моніторинг досягнення здобувачів освіти результатів навчання (компетентностей) (виконання вимоги «Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти»).

Прогнозований результат діяльності закладу освіти:

1. Формування благородної людини, здатної до саморозвитку та самовираження.
2. Розвиток якості життєтворчої особистості на основі впровадження особистісно зорієнтованої освіти, компетентнісного навчання, розвиток творчої особистості.
3. Позитивна динаміка якості освіти учнів.
4. Перехід педагогічної діяльності на якісно новий рівень відповідно до цілей діяльності закладу освіти в умовах воєнного стану.

5. Забезпечення зростання професійної компетентності педагогів школи як умови реалізації Концепції нової української школи
6. Створення якісного освітнього середовища – учні-педагоги-батьки – задля формування свідомого громадянина України.

